

הוראת אגף השיקום מס' 44.01

הנושא	: סיוע לטיפול אישי בידי הזולת(עזרת הזולת) – למשפחות שכולות
תאריך	: 1.3.2002
מס' עמודים	: 11

כללי

1. הוראה זו באה להחליף הוראה מס' 44.01 מיום 1.6.98.
2. הוראה זו באה לקבוע דרכי הטיפול בקביעת הסיוע שינתן בגין עזרה סיעודית להורים שכולים ולא למנות עפ"י סעיף 11 (א) וסעיף 8א. לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), תשי"י, 1950.
3. אחריות מטה לעדכון הנחיה ובקרה של הוראה זו בידי סגן ראש אגף השיקום וראש היחידה לתגמולים והטבות.

זכאות

4. לסיוע בעזרה לזולת זכאים הורה שכול או אלמנה המקבלים תגמולים והטבות ואשר זקוקים, עפ"י אישור רפואי, לטיפול אישי בידי הזולת בביתו או בבית אבות כעצמאי ובתנאי שאינם עובדים.

עקרונות לקביעת היקף ואופן מתן הסיוע

5. היקף השעות בגין עזרה לזולת, יקבע בהסתמך על המגבלות שיפורטו על ידי רופא ב"טופס לקביעת מתן עזרה סיעודית" (ש/1448 – נספח א') ובלבד שהזכאי לוקה ב-2 פגימות ויותר.
6. במקרים של אי בהירות, או אי התאמה בין הסימון בטופס התפקודים לבין האבחנות הרפואיות יש לצרף מסמכים רפואיים המגבים את טופס התפקודים.
7. קיימות שתי אפשרויות לקבלת סיוע בעזרת הזולת: באמצעות חברות סיעוד או באמצעות הטבה לתגמולים.
8. פניה לשינוי בהיקף הסיוע ניתן להגיש רק בתום 12 חודשים ממועד מילוי טופס הערכת התפקוד האחרון, למעט במקרים של החמרת מצב רפואי שפגעה בתפקוד היומיומי (כגון: אירוע מוחי, פגיעה בעקבות נפילה) בהם ניתן יהיה לפנות קודם לכן.

אופן הטיפול בבקשה לסיוע בעזרה לזולת

9. זכאי המבקש סיוע בעזרה לזולת (בקשה ראשונה/ בקשה להארכת תוקף הסיוע/ בקשה להגדלת היקף הסיוע) יפנה לעובד הרווחה בלשכה המחוזית המטפלת בו.
10. עובד הרווחה יבצע את הפעולות הבאות:
- א. ייתן/ישלח לזכאי: טופס לקביעת מתן עזרה סיעודית (ש/ 1 / 448) למילוי ע"י הרופא המטפל בו, לאחר שהפונה חתם על ויתור סודיות בסיפא של הטופס, בצירוף דף הסבר מפורט לרופא ובצירוף דף הסבר לזכאי.
 - ב. יבקש מהזכאי להמציא הצהרה על הכנסותיו מכל מקור שהוא, כולל הכנסות שאינן נלקחות בחשבון לצורך חישוב תגמולים, כגון: הכנסה ממת"ש, הכנסה מרנטות המשולמות בגין פיצוי על נזקי בריאות, קיצבת נכות כללית מבטל"א ועוד.
 - ג. יפנה למוסד לביטוח לאומי לקבלת אישורם בכתב כי הזכאי אינו מקבל סיוע עפ"י חוק הסיעוד או קצבת שירותים מיוחדים בהתאם לגילו של הזכאי.
 - ד. לאחר המצאת הטופס ש / 1 / 448 מקור והאישורים הנדרשים כאמור, יערוך העובד חישוב של שעות הסיוע בגין עזרה לזולת כמפורט בפרק אופן החישוב שלהלן.
 - ה. יכין טופס החלטה (ש / 1 / 473) בו יציין את:
 - 1) משך התקופה לתשלום התוספת: לזכאי מתחת לגיל 65 – בהסתמך על קביעת הרופא – תקופה שלא תעלה על שנתיים. לזכאי מעל גיל 65 – יקבע מתן עזרה סיעודית לצמיתות, אלא אם סימן הרופא אחרת.
 - 2) אופן מתן הסיוע לזכאי - חברת סיעוד או תוספת לתגמול.
- ו. יעביר לחתימת מנהל הלשכה או סגנו או כל מי שהוסמך לחתימה על – ידיהם, את טופס ההחלטה בצירוף כל המסמכים כאמור בסעיפי משנה א' – ד'.
- ז. ימלא את טופס הבקרה הנלווה לבקשה לסיוע ב'עזרת הזולת' (נספח ו') בו מפורטים המסמכים המיועדים להגשה ליחידת חשבונאות שיקום.

מתן תשלום עזרה לזולת באמצעות הטבה כתוספת לתגמול

11. במקרים בהם הזכאי מבקש לקבל את הסיוע באמצעות תוספת לתגמול יטפל עובד הרווחה בבקשה כאמור בסעיף 10 ובנוסף יבצע את הפעולות הבאות:
- א. במקרה והשכול מעסיק מטפל מקומי: יבקש עובד הרווחה הצהרה בדבר העסקת עוזרת (טופס ש / 1 / 470)

- ב. במקרה של זכאי הזקוק עפ"י אישור רפואי לסיוע של 24 שעות ביממה ומעסיק עובד זר:
- יבקש עובד הרווחה להמציא עותק מההסכם בין המטופל ובין חב' כ"א בדבר העסקת עובד זר, או לחילופין, כאשר קיים הסכם העסקה ישיר בין המטופל ובין העובד הזר, יבקש אישורי כניסה והעסקה בארץ מהרשויות המוסמכות (משרד הפנים ומשרד העבודה והרווחה).
- ג. יחתים את הזכאי על טופס הצהרה בדבר הבטחת מלוא זכויותיו הסוציאליות של נותן השירות (נספח ג').
- ד. יערוך חישוב של סכום התוספת לתגמול בהתאם לאופן החישוב המפורט להלן על גבי הטופס בנספח ד' או בנספח ה'.
- ה. יוציא הוראת תשלום בהתאם לחישוב המגיע, ע"ג אסמכתא לתשלום, טופס ש/1 / 329, יזין הנתונים למחשב בקוד 109, בציון תקופת התשלום ויעביר את הוראת התשלום עם כל המסמכים הנלווים כאמור, לאישור מערכת חשבונאות שיקום באגף – מרכז.
- ו. במקביל להוראת התשלום, יוציא הודעה לזכאי בציון גובה התשלום לו הוא זכאי ובציון תקופת התשלום (ש/1 / 7 / 2).

מתן הסיוע באמצעות חברות סיעוד בגין הצורך בעזרה לזולת

12. במקרים בהם שעות העזרה לזולת יינתנו לבקשת הזכאי באמצעות חברת סיעוד תטופל הבקשה ע"י עובד הרווחה כאמור בסעיף 10 ובנוסף יבצע את הפעולות הבאות:
- א. עובד הרווחה, לאחר שיחשב את מכסת השעות לעזרה לזולת לזכאים, יפנה לאחת מחברות הסיעוד שיש להם חוזה התקשרות עם המשרד, ייתן הסבר מקסימלי לגבי אופי העזרה הנדרשת לזכאי בביתו, יבקש מחברת הסיעוד לקבל תוכנית עבודה מובנית בביתו שבאה לענות על העזרה לצרכיו של הזכאי בתפקודו היומיומי. במקביל ישלח לחברה התחייבות זמנית לביצוע השרות שתוקפה לחודשיים.
- ב. יכין התחייבות/ הפנייה לחברה נותנת שירותי הסיעוד שממנה הוזמנה העבודה בבית הזכאי/ת. במקביל תרשם ההזמנה, כולל מועד תוקף השירות ומכסת השעות החודשיות בכרטיס האישי של הזכאי.
- ג. עובד הרווחה יעביר מכתב ההתחייבות/ הפנייה בחתימת מנהל הלשכה או סגנו או כל מי שהוסמך לחתימה על ידיהם בצירוף כל המסמכים הרלוונטיים כאמור בסעיף 10, לחתימה נוספת של ר' תחום חשבונות, ספקים והטבות באגף – מרכז, וזה יחזיר את כל החומר, לאחר שבדק וחתם על כתב ההתחייבות ללשכת השיקום, לשם משלוח/ פיזור החומר לתעודתו.

13. טיפול בחשבונות:

- א. בתום כל חודש תעברנה חברות הסיעוד לעובד הרווחה בלשכת השיקום המחוזית בה מטופל הזכאי חשבונות מרוכזות שתכלול את פרטי הזכאי/ת מקבל/ת השרות, שעות הסיעוד/ תמיכה שניתנו לזכאי/ת בביתו/ה.

ב. עובד הרווחה יבדוק התאמה בין מכתב ההתחייבות לחברה לבין שעות הסיעוד שניתנו ע"י החברה לזכאית ומועד הזכאות. כאשר אין התאמה יופחתו מס' שעות היתר ויותאמו למכתב ההתחייבות שהוצא לחברה.

ג. בתום הבדיקה תאושר החשבונית, תיחתם ע"י העובד המוסמך ותועבר לביצוע התשלום ליחידה לחשבוניות שיקום. התשלום יבוצע תוך 30 יום מתאריך קבלת החשבונית.

אופן חישוב הסיוע:

14. החישוב יעשה על סמך המגבלות המפורטות בטופס התפקודי (טופס ש / 1 / 448) בהתאם לטבלת השעות המוענקות לכל מגבלה ולהפחתות הנדרשות כמפורט להלן.

15. חישוב השעות:

א. בכל קבוצת מגבלה יינתן לסעיף אחד בלבד באותה קבוצה, מספר השעות הקבוע בטבלת השעות (נספח ב') בהתאם למצב המשפחתי של הזכאי.

ב. הורה שכול המתגורר עם בן – זוג בבית או עם בן – משפחה הכשיר לסייע לו, יחושבו מס' השעות המגיעות לו כזוג, כמפורט בנספח ב' להוראה.

ג. אלמנה המתגוררת עם בן משפחה הכשיר לסייע לה, יחושבו מס' השעות המגיעות לה כזוג, כמפורט בנספח ב' להוראה.

16. חישוב ההפחתות:

א. הורה שכול שלו הכנסה, פרט לתגמולים וקצבת זיקנה מהביטוח הלאומי, ינוכה מסך התוספת לתגמול בגין עזרה סיעודית 23% מההכנסה ברוטו בהפחתת מס הכנסה וביטוח לאומי. החישוב יבוצע על גבי טופס לחישוב הסיוע שבנספח ד' להוראה.

ב. אלמנה המקבלת תגמול לפי סעיף 7 או 8 לחוק, ינוכה מסך הסיוע בגין עזרת הזולת – 25 שעות. החישוב יבוצע על גבי טופס לחישוב הסיוע שבנספח ה'.

17. תשלום עזרה לזולת לזכאים באמצעות חברות סיעוד יבוצע באמצעות הפניות ויקבע לפי שעות טיפול. במקרה של הורה שכול בו קיים צורך בהפחתה של הכנסות תבוצע ההפחתה על גבי הטופס שבנספח ד' וסכום הסיוע יומר חזרה לשעות טיפול.

18. תשלום עזרה לזולת לזכאים באמצעות הטבה (קוד 109) לתגמול, יעשה במונחי כסף ע"י מכפלת שעות בתעריף השעה.

19. תעריף השעה, יעודכן מעת לעת ע"י קצין תגמולים למשפחות שכולות, בהתאם לעידכון שיתקבל מהמוסד לביטוח לאומי לתעריפי שעה לחברות סיעוד שהן מלכ"ר.

20. שעות העזרה לזולת הן באמצעות חברות סיעוד והן בהטבה לתגמול תוגבלנה עד ל – 80 שעות בחודש לבודד ועד ל – 120 שעות בחודש לזוג. חישוב השעות כאמור יאושרו לאחר הניכוי שיערך בגין מבחן ההכנסה, כאמור בסעיף 16.א לעיל לגבי הורה שכול או סעיף 16.ב לגבי אלמנה.

21. זכאי חולה במחלה ממארת (סרטן), בהיותו בטיפול כימותרפי ומוגבל בתפקודו, תאושר לו, במידת הצורך, באורח מיידית, עזרה בידי הזולת בהיקף של 30 שעות לחודש, לתקופה של עד שישה חודשים, אם באמצעות חברה או בהטבה כתוספת לתגמול.

22. אין לאשר טיפול לזולת ע"י בן משפחה מדרגה ראשונה כגון: בן, בת, אח, אחות או בני זוגם, כאשר הסיוע ניתן באמצעות חברות סיעוד או בהטבה לתגמול.

במקרים מיוחדים בהם יש נחיצות בהעסקת בן משפחה מדרגה ראשונה מטעמים של דת, עדה, צניעות, העדר מטפל אחר עקב המיקום של מגורי הזכאי וכד', יגיש הזכאי בקשה מנומקת בכתב (מכתב נחיצות). הבקשה להעסקת בן משפחה מדרגה ראשונה כמטפל תיבחן ותאושר רק בתנאי שלא ימצא פתרון אחר.

23. במקרים בהם ישנם חילוקי דעות בפירוש ההוראה בין הלשכה למערכת חשבונאות שיקום, יובא העניין להכרעתו של ר' תחום תגמולי משפחות ורווחה והכרעתו בעניין תהא סופית.

שינוי באופן התשלום בגין עזרה לזולת

24. מעבר מתוספת לתגמול לחברת סיעוד:
במקרים בהם קיבל הזכאי/ת תוספת תגמול (בהטבה) בגין הצורך בעזרה לזולת ומבקש לקבל מעתה את העזרה באמצעות חברת סיעוד, ינהג עובד הרווחה כאמור בסעיפים 12 ו-13. במקביל יוציא הוראה להפסקת התשלום בהטבה (קוד - 109) ע"ג ש / 1 / 329, ויעבירה ליחידה לחשבונאות שיקום לאשרור ולביצוע.

25. מעבר מחברת סיעוד לקבלת תוספת לתגמול:
במקרים בהם קיבל הזכאי/ת סיוע בעזרה לזולת באמצעות חברה והזכאי/ת יבחר לקבל מעתה את הסיוע באמצעות הטבה לתגמול יפנה לעובד הרווחה בלשכה אשר יטפל בבקשתו כאמור בסעיף 11. עובד הרווחה יודיע בכתב לחברת הסיעוד על תאריך הפסקת הטיפול בזכאי.

הפסקת הסיוע עקב פטירת זכאי

26. במקרה של זוג הורים שכולים שהשכול שקיבל סיוע בעזרת הזולת נפטר חו"ח, ימומן הסיוע בביתו/ה למשך שבועיים נוספים מיום הפטירה.

סמכות חריגה

27. במקרים חריגים, בהם הוראה זו אינה עונה על צרכים מיוחדים בהם נדרשת תוספת לתגמול בגין עזרה סיעודית, תוגש המלצה מנומקת על ידי מנהל הלשכה ובחתימתו לר' תחום תגמולי משפחות ורווחה.

28. ר' תחום תגמולי משפחות ורווחה יביא את המקרה לדיון משותף עם ר' היח' הארצית לשירותי שיקום. החלטתם בנושא תהא סופית.

נספח א' להוראה 44.01

נספח זה הינו טופס ש/448/1 "טופס לקביעת מתן עזרה סיעודית" –
המופץ בנפרד מההוראה

נספח ב' להוראה מס' 44.01

טבלת שעות

* מספר שעות שבעמודה הראשונה מתייחס להורה החי עם בן זוג או בן משפחה הכשיר לסייע לו.

** מספר שעות שבעמודה השנייה מתייחס להורה שגר לבד או לאלמנה המבקשת תגמול לפי סעיף 7 לחוק.

הערכת מצב תיפקודי פיזי ונפשי

מס' שעות לבודד**		מס' שעות לזוג *		סעיף המגבלה	קבוצת מגבלה
14		11		הולך בקושי	א.
18		14		הליכה בעזרת הזולת	
16		12		הולך בעזרת מכשיר	
16		12		עגלת נכים	
24		19		רתוק למיטה	
מלא (בודד)	חלקי (בודד)	מלא (זוג)	חלקי (זוג)		
19	11	15	8	זקוק לעזרה באכילה	ב.
19	11	15	8	זקוק לעזרה בהלבשה	ג.
19	11	15	8	זקוק לעזרה ברחצה	ד.
12		10		כבד ראיה (ליקוי בעיניים)	ה.
17		14		עיוור	
17		11		שליטה חלקית	ו.
17		13		באמצעי עזר	
19		16		ללא שליטה	
20		12		שכחה בתפקוד היומיומי המהווה סיכון	ז.
28		16		לא מתמצא במקום ובזמן באופן קבוע	

אלמנה המקבלת תגמול לפי סעיף 7 א' 8 לחוק, ינוכה מסך התוספת לתגמול בגין עזרה סיעודית – 25 שעות.

נספח ג' להוראה מס' 44.01

הבטחת זכויות סוציאליות

(סעיף 4 בדף הסבר לקבלת סיוע בעזרת הזולת)

_____ : מס' תיק

_____ : אני

מבקשת לקבל, לפי בחירתי, את הסיוע לעזרה לזולת עקב מצב בריאות בהטבה בנוסף לתגמול, כאשר ידוע לי כי על פי ההוראות, הכלל הוא, כי העזרה לזולת ניתנת באמצעות חברות סיעוד.

ידוע לי שאני מעסיקה מטפלת וכי נושאת במלוא האחריות כמעסיקה כחוק בכל הקשור ליחסי עובד מעביד.

במסגרת זו, אני דואגת לזכויותיו/ה של המטפלת ולביטוח/ה במוסד לביטוח לאומי ולשלם ל/ה ובעבור/ה מלוא הזכויות הסוציאליות (דמי ביטוח לאומי וביטוח בריאות, חופשה, קצובת הבראה, מחלה, פיצויים וכדו') המגיעות ל/ה כחוק.

תשלום הסיוע לעזרה לזולת בהטבה בנוסף לתגמול, נועד במלואו למטרה זו בלבד.

חתימה (בפני עובדת רווחה)

תאריך

טופס לחישוב היקף הסיוע החודשי בגין עזרה סיעודית (עזרת הזולת) – להורים שכולים

שם הזכאית/ת _____ מס' תיק _____

1. חישוב סכום הבסיס:

סך השעות המהווה את הבסיס לחישוב (לפי הטופס התפקודי) = _____
 תעריף לשעה = _____
 סה"כ = _____
 X _____

2. חישוב סך ההפחתה:

פרוט ההכנסות לחודש ממקורות שונים (הכנסה ברוטו פחות ניכויי מס הכנסה וביטוח לאומי) לא כולל תגמולים וקצבת זיקנה מביטוח לאומי:

א. פנסיה - _____
 + _____
 ב. רנטה מגרמניה - _____
 + _____
 ג. אחר: _____ -
 + _____
 ד. אחר: _____ -
 = סה"כ (הכנסות) _____

סך ההפחתה: _____ = _____ x 23%
 סה"כ בסעיף 2.ד.

3. הסכום המאושר לתשלום בהטבה בגין תוספת לעזרת הזולת:

סכום התשלום בהטבה _____ = _____ - סך ההפחתה - סעיף 2
 סה"כ בסעיף 1

4. סך השעות המאושרות באמצעות חברת סיעוד

סך שעות הסיוע _____ = _____ / תעריף לשעה
 סכום התשלום בסעיף 3.

חתימה וחותמת של עובד הרווחה

תאריך

טופס לחישוב היקף הסיוע החודשי בגין עזרה סיעודית (עזרת הזולת) – לאלמנה

_____ מס' תיק

_____ שם הזכאי/ת

1. חישוב שעות הסיוע בגין עזרת הזולת באמצעות חברות סיעוד:

סך השעות המהווה את הבסיס לחישוב (לפי הטופס התפקודי) = _____

- הפחתה לאלמנה המקבלת תגמולים

סך השעות המאושרות = _____

2. חישוב הסכום המאושר לתשלום בהטבה בגין תוספת לעזרת הזולת :

סך השעות המאושרות כאמור בסעיף 1. (לאחר הפחתה) _____

X _____ = תעריף לשעה

_____ = סה"כ לתשלום כהטבה לתגמול

_____ חתימה וחותמת של עובד הרווחה

_____ תאריך

נספח ו' להוראה מס' 44.01

טופס בקרה

נלווה לבקשה לסיוע ב'עזרת הזולת'

טופס החלטה (ש/1/ 473) חתום על ידי מנהל הלשכה או מי שהוסמך על ידו.

טופס לקביעת מתן העזרה (ש/1/ 448) מקורי בחתימת רופא.

טופס לחישוב היקף הסיוע (סכום / שעות).

* טופס הצהרת הכנסות מעודכן (כולל הכנסות שלא נכללות בטופס ההצהרה להפחתת הכנסה מתגמול, במקרה שאין בשנה האחרונה: מת"ש, נכות כללית, נזקי בריאות מחמת רדיפות הנאצים).

אישור ביטוח לאומי (בהתאם לגיל הזכאי: מעל גיל 60/65 - קצבת סיעוד מתחת לגיל 60/65 - שירותים מיוחדים ונכות כללית)

סיוע באמצעות חברת סיעוד: מכתב התחייבות לחברת הסיעוד (ב-6 העתקים)
או
סיוע באמצעות הטבה לתגמול: טופס הצהרת עוזרת (ש/1/ 470)

* לכל בקשה לסיוע ב'עזרת הזולת' יש לצרף הצהרת הכנסות.

אל: היחידה לחשבונאות שיקום

מצורפת בקשה לסיוע ב'עזרת הזולת' אליה צורפו כל המסמכים הנדרשים והמסומנים לעיל.

הריני מצהיר/ה כי כל הפרטים שנרשמו בטפסים שלעיל נבדקו ואומתו על ידי.

חתימה וחותמת

שם עובד הרווחה

תאריך